

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8To/15/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418010645
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8418010645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Rastislava Vargu. PhD., LL.M., MBA a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.09.2019, v trestnej veci proti obžalovanému B. V. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona a iné, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 9T/23/2018 zo dňa 12.11.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku
Obžalovanému B. V., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale
bytom L., O. C. XXX/XX,
U.. C.

u k l a d á :

Podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona, vzhľadom na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. j) Tr. zákona oproti neprítomnosti priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 3 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zákona podmiennečne odkladá výkon trestu odňatia slobody a ukladá probačný dohľad nad správaním obžalovaného v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. a) Tr. zákona u k l a d á povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej W. I.C., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 5 /päť/ metrov.

odôvodnenie:

Okresný súd Kežmarok rozsudkom sp. zn. 9T/23/2018 zo dňa 12.11.2018 obžalovaného B. V., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom L., O. C. XXX/XX, U. C., uznal vinným v bode 1/ rozsudku z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona a v bode 2/ rozsudku zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že v bode 1/ rozsudku

- dňa 12.08.2017 v čase od 01.00 hod. do 02.15 hod. pristúpil k oknu na prízemí rodinného domu v obci L., F.. O. C. XXX/XX, U.. C., vystúpil na okno, chytil sa rukami a vytiahol sa na balkón na prvom

poschodí, následne prešiel na ľavú stranu balóna vo výške 2,40 m a postavil sa na drevené zábradlie s výškou 1,10 m, potom sa chytil rukami zábradlia, ktoré bolo na poschodí v podkroví vo výške 2,50 m od balkóna na prvom poschodí, vytiahol sa na zábradlie s výškou 1,10 m, ktoré preliezol a následne vošiel do izby cez otvorené balkónové dvere, ľahol si ku W. I., dal jej cez oči mikinu, na čo sa zobudila, odtlačila ho rukou od seba a povedala, aby odišiel preč, odkopla ho a začala kričať, aby odišiel, lebo zavolá otcovi a bude mať problém, potom sa obžalovaný B. V. otočil a odišiel smerom k balkónovým dverám, W. I. zavolala otcovi na mobilný telefón, obžalovaný B. V. vyšiel na balkón, po jeho prelezení sa spustil na balkón na prvom poschodí, prešiel na jeho pravú stranu a preliezol ho, spustil sa na dolné okno, zoskočil dole na zem a išiel smerom dozadu za rodinný dom, čím takto neoprávnene vnikol do obydlija B.Á. I., pričom prekonal prekážku vo výške 4,90 m, a

v bode 2/ rozsudku

- dňa 12.08.2017 v čase od 01.00 do 02.15 hod. v rodinnom dome B. I. v obci L., F. O. C. XXX/XX, po tom, ako sa dostal do podkrovia vo výške 4,90 m od prízemnia, si ľahol ku W. I., dal jej vankúš cez tvár, na čo sa prebudila, vankúš jej držal jednou rukou, snažila sa otočiť, pričom sa jej podarilo pootočiť, pretože obžalovaný B. V. jej sedel na nohách, potom jej prekryl tvár mikinou, na čo ho W. I. začala odtláčať rukou, obžalovaný B. V. ju začal opakovane hladkať po prirodzení cez nohavičky asi šesť až sedemkrát, preto sa snažila spojiť nohy a pritiahnuť si ich k bruchu, aby sa ubránila, začala mu ohmatávať tvár a odtláčala ho, kedy uvidela a spoznala ich suseda obžalovaného B. V., ktorému povedala: „B., čo tu chceš, vypadni!“, na čo nereagoval a ďalej jej dával ruku do rozkroku, W. I. sa však podarilo dosiahnuť na mobilný telefón, povedala mu, že zavolá otcovi, na čo sa obžalovaný B. V. otočil a odišiel smerom k balkónovým dverám, z podkrovia po balkónoch a oknách zliezol dole.

Za to mu uložil podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j) Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona, § 41 ods. 2 Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 /dvoch/ rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, § 50 ods. 1 Tr. zákona výkon uloženého trestu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 4 /štyroch/ rokov.

Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona uložil mu ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku, ale len proti výroku o treste a proti výroku o ochrannom opatrení podal ihneď po jeho vyhlásení a poučení o práve na opravný prostriedok na hlavnom pojednávaní okresný prokurátor v neprospech obžalovaného odvolanie, v ktorom vytkol okresnému súdu, že pri ukladaní trestu obžalovanému náležite nevyhodnotil a nezohľadnil okolnosti významné pre určenie primeraného druhu trestu za prejednanú trestnú činnosť a že neboli dostatočne vyhodnotené okolnosti týkajúce zdravotného stavu obžalovaného, čo následne viedlo k aplikácii nesprávneho ustanovenia Trestného zákona pri ukladaní ochranného liečenia. Podľa odvolateľa nebolo možné súhlasiť so záverom, že pre obžalovaného vzhľadom na jeho vek, bezúhonný život, výkon práce a rodinné prostredie, ako aj pre ochranu spoločnosti bude postačujúce uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 2 rokov s podmienienným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov za súčasného uloženia ochranného sexuologického liečenia ústavnou formou. Odvolateľ vytkol okresnému súdu, že pri ukladaní trestu napriek jej použitiu nezohľadnil zásadu vyplývajúcu z ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, táto zásada pri výmere uloženého trestu odňatia slobody zohľadnená nebola. Pri zohľadnení charakteru, závažnosti, ako aj spôsobu spáchaných trestných činov pre naplnenie účelu trestu, ktorý plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa má prejavíť prvok represie /zabránenie v trestnej činnosti/ a prvok individuálnej prevencie /výchovy k riadnemu životu/, a jednak aj voči ďalším občanom, vo vzťahu ku ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie /výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti/, nebolo možné uloženie podmienienného trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom považovať za postačujúce. Odvolateľ poukazoval na potrebu vziať do úvahy závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia - odvetvie psychiatria a sexuológia, z ktorých vyplýva, že vzhľadom k zistenej sexuálnej deviácii u obžalovaného existuje riziko, že by sa jeho konanie mohlo opakovať, z hľadiska sexuologického je obžalovaný pre spoločnosť nebezpečný, pričom jeho nebezpečnosť spočíva v tom, že sa môže o dosiahnutie sexuálneho vzrušenia /ako aj vynútenie si pohlavného styku/ pokúšať násilným spôsobom. Podľa odvolateľa však mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v zmysle § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona v tomto

prípade vzhľadom na zistenia znalca psychiatra týkajúce sa zdravotného stavu obžalovaného, nemožno považovať za odôvodnené a ani výmeru uloženého trestu odňatia slobody nemožno považovať za správnu a zodpovedajúcu zákonu. Okresný prokurátor namietol aj správnosť a zákonnosť uloženia ochranného liečenia podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona so zdôvodnením, že pri ukladaní trestu odňatia slobody v rámci stanovenej trestnej sadzby, bez jej úpravy v zmysle § 39 Tr. zákona, bolo odôvodnené uložiť obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou podľa § 73 ods. 2 písm. a) Tr. zákona.

Na základe uvedeného okresný prokurátor navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok čo do výroku o treste a o ochrannom opatrení a aby sám o týchto výrokoch rozhodol.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Po doplnení dokazovania o prečítanie správy z psychiatrickej ambulancie nemocnice v Kežmarku a vykonaní svojej prieskumnej povinnosti vo vzťahu k výroku o treste a ochrannom opatrení dospel k nasledovným záverom.

Z predloženého spisu vyplynulo, že okresný súd vo vzťahu ku skutku uvedenému v bode 1/ napadnutého rozsudku prijal vyhlásenie o vine a v prípade skutku uvedeného v bode 2/ rozsudku bolo dokazovanie o vine vykonané, pričom, výrok o vine napadnutý odvolaním nebol a tak celý výrok o vine obžalovaného už v čase rozhodovania odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť.

Krajský súd sa vo výroku o treste celkom nestotožnil so závermi okresného súdu. Dospel totiž k záveru, že okresným súdom uložený trest je neprimerane mierny, a to dokonca napriek tomu, že pri jeho ukladaní došlo k porušeniu ustanovenia Trestného zákona v neprospech obžalovaného, keďže, hoci obidva trestné činy boli spáchané jedným skutkom, okresný súd ukladal trest s použitím ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, podľa ktorého sa postupuje, pokiaľ by predmetný prečin a predmetný zločin boli spáchané najmenej dvoma skutkami.

Nemožno totiž prehliadnuť, že keď bol obžalovaný uznaný vinným za trestné činy spáchané dňa 12.08.2017 v čase od 01.00 do 02.15 hod., stalo sa tak za situácie, že počas páchania prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona spáchal aj zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 Tr. zákona, pričom, ako to vyplynulo zo skutkovej vety výroku o vine po tom, čo obžalovaný dával poškodenej ruku do rozkroku a povedala mu, že zavolá otcovi, obžalovaný z obydlija poškodenej odišiel, a teda po spáchaní predmetného zločinu naďalej už nepáchal predmetný prečin, neudržiaval protiprávny stav. Keďže sa okresný súd výrokom o vine nevyjadril k otázke súbehu týchto trestných činov z hľadiska otázky ukladania úhmného trestu, nebolo ani pri rozhodovaní o treste zákonnej prekážky, pre ktorú by túto otázku nemohol odvolací súd sám posúdiť.

Práva, ktoré obžalovaný svojou trestnou činnosťou porušil vo vzťahu k poškodenej, sú nepochybne dôležité a porušenie záujmu na ich ochrane je vysoko závažné. Z tohto pohľadu je ale nevyhnutné zohľadňovať aj účinnok, aký mala trestná činnosť páchatel'a. Podľa znalkyne O.. L. U. po psychologickom vyšetrení poškodenej, v čase znaleckého vyšetrenia u nej boli prítomné výkyvy nálad a napätie keď bola sama doma a strhávanie sa zo spánku. Závažnejšie príznaky, napr. depresie alebo post traumatickej stresovej poruchy však u poškodenej neboli prítomné. Rovnako nebolo potvrdené, aby obžalovaný pri násilnom vniknutí do obydlija poškodenej spôsobil nejakú škodu.

Podľa správy z miesta bydliska, obžalovaný sa v obci L. zdržiava zriedka, pretože chodí za prácou do zahraničia, v obci nevlastní majetok a jeho správanie nebolo prerokúvané komisiou verejného poriadku. Podľa registra priestupkov, doposiaľ obžalovaný nemá žiaden záznam o spáchaní priestupku. Podľa odpisu registra trestov, nemá žiaden záznam, nebol teda doposiaľ v inej trestnej veci v minulosti a ani po spáchaní predmetnej trestnej činnosti odsúdený. Je tak zjavné, že až do spáchania predmetných trestných činov neprejavil náhynnosť na porušovanie záujmov chránených Trestným zákonom. Možno sa teda stotožniť so záverom, že do spáchania predmetnej trestnej činnosti viedol bezúhonný život a prihliadať na to, ako na poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 písm. l) Tr. zákona. V neprospech

obžalovaného odvolací súd zohľadnil skutočnosť, že jedným skutkom spáchal dva trestné činy, z ktorých jeden bol zločinom.

Tieto skutočnosti v danom prípade však neboli jediné a ani najdôležitejšie pre určenie výmery trestu odňatia slobody. Pre výrok o treste a následne aj pre výrok o ochrannom opatrení, odvolací súd považoval predovšetkým to, že obžalovaný spáchal predmetnú trestnú činnosť pod právne významným vplyvom sexuálnej deviácie na jeho schopnosť ovládnuť svoje konanie za okolností, že o tejto svojej vrodenej sexuálnej agresivite nevedel, keďže v trestnom konaní nebolo preukázané, že by o nej mohol vedieť bez spáchaním predmetnej trestnej činnosti, pričom táto jeho vrodená úchyľka sa neprejavila formou útoku na poškodenú, ktorý by mal závažnejšie účinky na poškodenú, ale po opakovanom dôraznom odmietnutí zo strany poškodenej si evidentne uvedomil nesprávnosť svojho konania, nakoniec ho ovládol, nepokračoval v násilí, ale od poškodenej odišiel. Za takých okolností považoval odvolací súd za plne odôvodnené a zákonné upraviť trestnú sadzbu predovšetkým podľa § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona.

Sexodiagnostickým a phalopletizmografickým vyšetrením, realizovaným znalcom B.. M.. B. F. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia, bola totiž v rámci vyšetrenia duševného stavu obžalovaného u neho zistená sexuálna deviácia, podstata ktorej tkvie v tom, že u postihnutej osoby dochádza k vzrušeniu pri neeroticknej situácii voči osobe, ktorá nie je sexuálne vyladená a o osobu sexuálneho devianta neprejavuje záujem. U osoby väčšinovej sexuality by teda v obdobnom prípade k nástupu vzrušenia nedošlo. V dôsledku tejto sexuálnej deviácie boli síce rozpoznávacie schopnosti obžalovaného znížené nepodstatne, iba pod vplyvom pozitívneho alkoholu, no na jeho ovládacie schopnosti mala rozhodný vplyv. Užité alkohol mal mierny prídavný vplyv. Sexuálna deviácia patrí k najzávažnejším chorobám, ktoré možno zo sexuologického hľadiska konštatovať. Nakoľko obžalovaný trpí sexuálnou deviáciou, existuje riziko, že iného znova ohrozí, že sa môže znova dopustiť konania, ktoré sa prejaví opätovne sexuálnou agresivitou voči neznámej žene, voči žene, ktorá nemá o jeho osobu záujem. Už samotný pokus potom môže prebiehať násilne, pričom mieru pravdepodobnosti pritom nie je možné kvantifikovať.

U obžalovaného ide o stav vrodenný, teda nie vytvorený jeho vedomým, resp. účelovým predchádzajúcim správaním, sám osebe ho zmeniť možné nie je a liečba smeruje k tomu, aby daná osoba akceptovala a znútornila si túto skutočnosť, aby v ďalšej etape života bola schopná realizovať svoju sexualitu náhradnými spôsobmi, ktoré sú v medziach zákona. Základnou súčasťou liečby je psychoterapia, odborne individuálne alebo skupinovo vedený rozhovor s danou osobou. Ďalšou formou liečby je podávanie antiandrogénov, liekov, ktoré biologicky tlmia sexualitu, pričom zvyčajne sa využíva kombinácia oboch týchto metód. Pri novozistenej deviácii, ktorá sa prvý krát prejavila sexuálnym deliktom, je podľa znalca najvhodnejšia ústavná forma, nakoľko je to liečba dostatočnej intenzity a zároveň je zabezpečená ochrana spoločnosti. Vzhľadom na uvedené bol menovaný klasifikovaný zo sexuologického hľadiska ako pre spoločnosť nebezpečný a znalec navrhol uložiť obžalovanému ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou.

Podľa správy psychiatrickej ambulancie Kežmarok zo dňa 10.09.2019, obžalovaný od 10.09.2018 bol pravidelne, jedenkrát mesačne kontrolovaný individuálnymi pohovormi, keď základom liečby bola individuálna psychoterapia smerujúca k tomu, aby pacient akceptoval svoju poruchu a znútornil sa s touto skutočnosťou a aby v ďalšom období života bol schopný realizovať svoju sexualitu primeranou formou v medziach zákona, pričom takto realizovaná psychoterapia mala priaznivý účinok, u obžalovaného ako pacienta neboli zaznamenané žiadne priestupky v sexuálnej oblasti a podľa ošetrojúcej psychiatricky M.. Q. F. liečba splnila svoj účel.

Znalec B.. M.. B. F. z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia pritom u obžalovaného psychiatrickým vyšetrením nezistil duševnú poruchu, alebo poruchu v zmysle psychózy, menovaný nie je duševne chorý a nebola zistená závislosť od alkoholu ani inej návykovej látky. Jeho rozumové schopnosti sú v dolnom pásme populačného priemeru, má dobre rozvinutú zložku inteligencie, nenarušené pamäťové ani úsudkové schopnosti. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje za reálne očakávať, že obžalovaný pochopí význam hrozby, ktorá na neho bude pôsobiť v podobe hrozby výkonu trestu odňatia slobody a podľa toho sa bude správať, samozrejme už s vedomím, že je sexuálnym deviantom, že trpí úchyľkou, známou ako sexuálna agresivita, že akceptuje tento vrodenný stav a nepodľahne mu.

Podľa odvolacieho súdu je v prejednávacom prípade namieste a v záujme účelu trestu, v záujme toho, aby obžalovaný prestal páchať trestné činy a aby viedol riadny život, pôsobiť na obžalovaného hrozbou výkonu až trojročného úhrnného trestu odňatia slobody v skúšobnej dobe 4 rokov, po ktorú bude jeho správanie už pod dohľadom probačného úradníka. Pod takýmto, zvýšeným dohľadom bude nielen to, či obžalovaný vedie v skúšobnej dobe riadny život, ale aj to, či neporuší uloženú povinnosť, ktorej podstatou je maximálne ochrániť poškodenú pred bezprostrednou fyzickou prítomnosťou obžalovaného, a teda aj akýmkoľvek telesným dotykom zo strany obžalovaného. Táto povinnosť uložená obžalovanému ako osobe, ktorá trpí vrodenu sexuálnou deviáciou, má mu tiež napomôcť k úplnej prevencii trestnej činnosti, ktorá by z jeho strany nielen voči poškodenej hrozila. Má napomôcť k tomu, aby obžalovaný všeobecne pri svojom kontakte, najmä so ženami, mal na pamäti, že odmietavý prístup druhej osoby k sexuálnemu styku s ním nemá len morálny, ale aj trestnoprávny význam, že má kriticky vyhodnotiť správanie sa osoby, ku ktorej pristupuje so sexuálnymi žiadosťami a realizovať svoju sexualitu v medziach zákona. Do budúca je totiž zrejme, že o svojej sexuálnej deviácii už vie.

Treba poukázať na to, že jedným z rozdielov trestu oproti ochrannému opatreniu je aj skutočnosť, že v prípade trestu je jeho trvanie obmedzené súdom určenou dobou, no v prípade ochranného opatrenia to trvá, pokiaľ sa nedosiahne jeho účel /§ 74 ods. 2 Tr. zákona/.

Pokiaľ ide o záver vyššie uvedenej správy psychiatrickej ambulancie v tom, že vyššie uvedená psychiatricka odporúčala ukončenie realizovanej liečby obžalovaného, to, vzhľadom na závažnosť prípadu a závažnosť sexuálnej deviácie, ktorá má vrodenu povahu a bola zistená len relatívne nedávno, nič nemení na závere odvolacieho súdu o potrebe vykonania ochrannej liečby ústavnou formou, ktorú odporučil znalec z odvetvia psychiatria a sexuológie na základe vyšetrenia duševného stavu obžalovaného, ktoré zahrňovalo aj použitie špeciálnych sexuologických metód.

Odvolací súd takto po zrušení výroku o treste sprísnil trest uložený obžalovanému napadnutým rozsudkom.

Okresný súd však správne ukladal ochranné opatrenie v súvislosti s použitím ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody tak, ako na to odkazuje § 73 ods. 1 Tr. zákona, a tak odvolací súd nemal dôvod tento výrok zrušovať a sám ho nahradiť iným výrokom. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.